

Warszawa, dnia 10 października 2017 r.

Dr hab. Robert Suwaj, prof. PW

Wydział Administracji i Nauk Społecznych

Politechnika Warszawska

RECENZJA

rozprawy doktorskiej Pani mgr Magdaleny Prządka-Leszczyńskiej
pt. „Regulacja rynku mediów audiowizualnych w Polsce i Wielkiej Brytanii.
Studium prawnoporównawcze”

W wykonaniu uchwały nr 3571/17 Rady Naukowej Instytutu Nauk Prawno-Administracyjnych Wydziału Prawa i Administracji UW z dnia 12 czerwca 2017 r., powołującej mnie na recenzenta w przewodzie doktorskim, mam zaszczyt przedstawić recenzję naukową rozprawy doktorskiej Pani mgr Magdaleny Prządka-Leszczyńskiej, napisanej pod kierunkiem naukowym dra hab. Filipa Elżanowskiego w Katedrze Prawa i Postępowania Administracyjnego Uniwersytetu Warszawskiego.

Po zapoznaniu się z rozprawą stwierdzam, że:

- 1) rozprawa stanowi oryginalne rozwiązanie przez Doktorantkę zagadnienia naukowego,
- 2) Autorka wykazała w rozprawie ogólną wiedzę teoretyczną w obszarze nauk społecznych, dziedzinie nauk prawnych, w dyscyplinie prawo,
- 3) przedstawioną rozprawą Kandydatka do stopnia naukowego potwierdziła posiadanie umiejętności do samodzielnego prowadzenia pracy naukowo-badawczej.

Powyższe oznacza, że oceniana rozprawa doktorska spełnia kryteria określone w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach naukowym i tytule naukowym w zakresie sztuki (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 882, 1311).

Mając na uwadze powyższe, opowiadam się za dopuszczeniem Pani mgr Magdaleny Prządka-Leszczyńskiej do kolejnych etapów przewodu doktorskiego. W uzasadnieniu powyższego wniosku poniżej przedstawiam swoje argumenty i uwagi.

I. Ocena trafności sformułowania tematu i przedmiotu rozprawy

Podkreślenia wymaga na wstępie, że temat rozprawy sformułowany jest w sposób jednoznaczny i klarowny. Odpowiada on również treści rozprawy. Konstrukcję tematu należy ocenić jako prawidłową pod względem kryteriów logiki oraz poprawności użytej terminologii formalnoprawnej. Przedmiot badań stanowi analiza prawnoporównawcza modelu regulacji rynku mediów audiowizualnych funkcjonującego w Polsce z jego brytyjskim odpowiednikiem. Tak skonstruowany obszar badawczy zasługuje na ocenę pozytywną w związku z dokonaniem całościowej analizy regulacji rynku mediów audiowizualnych w Polsce, jak również próby porównania ze sobą dwóch, całkowicie różnych modeli regulacji. Także aktualność omawianej problematyki oraz jej ważne dla rozwoju prawa mediów znaczenie stanowią zaletę recenzowanej dysertacji.

Nowatorskie rozwiązanie Autorki przejawia się w kompleksowym podejściu do tematyki zarówno w aspekcie podmiotowym, jak i przedmiotowym, a także w próbie przeprowadzenia badań efektywności obowiązujących rozwiązań normatywnych. Warto podkreślić, że obecnie liczba takich opracowań naukowych nie jest wystarczająca. Jak wskazuje sama Autorka, w polskiej nauce nie przeprowadzono jeszcze dokładnych badań obejmujących ocenę systemu rynku mediów audiowizualnych, dostrzegając przy tym potrzeby zmian w systemie regulacji tego sektora rynku. W szczególności brakuje publikacji obejmujących stan prawny po wejściu w życie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych.

Na pochwałę zasługuje w tym miejscu także związek pomiędzy zaprezentowanym tytułem dysertacji a jej faktyczną zawartością, która – co często się zdarza – nie wykracza poza założone granice. Autorka już na wstępie doprecyzowała, że recenzowana monografia stanowi analizę prawnoporównawczą, jak również szczegółowe dookreślenie, jaki system prawny będzie przedmiotem dokonywanego porównania prawnego.

Nie do końca jednak jasne jest to, z jakiego powodu wybrany został do porównania akurat model brytyjski, skoro sama Autorka podkreśla we wstępie pracy, że zmiany w regulacjach krajowych wcale nie prowadzą do wykorzystania doświadczeń systemu prawa brytyjskiego w przedmiocie regulacji rynku mediów audiowizualnych. Wydaje się, że brakuje tu uzasadnienia dokonanego wyboru w oparciu o metody naukowe, dopiero z dalszej części pracy czytelnik może się dowiedzieć, że model brytyjski jest – w ocenie Doktorantki – modelem wzorcowym, do którego nasz ustawodawca powinien dążyć, głównie z uwagi na elastyczną możliwość dostosowania jego struktur regulacyjnych do procesów rynkowych, szybkie tempo działania regulatora konwergentnego oraz wyższy poziom wygody konsumenta. Przyjęta w tym modelu konstrukcja centralistyczna działania w omawianym obszarze jednego organu: The Office of Communications, niewątpliwie pozwala na wyeliminowanie ryzyka dublowania kompetencji organów właściwych do regulacji rynku audiowizualnego oraz zmniejsza koszty funkcjonowania kilku, odrębnych podmiotów publicznych realizujących zadania w tym samym obszarze usług.

Warto jednak zauważyć, że praca poza prawem administracyjnym swoim zakresem obejmuje również elementy prawa konstytucyjnego, chociaż główny akcent został położony na aspekt porównawczy, w tym przede wszystkim analizę rozwiązań prawa brytyjskiego na tle prawa polskiego. Recenzowana rozprawa dotyczy ciekawych i interesujących kwestii nie tylko z punktu widzenia nauk prawnych, ale także perspektywy praktycznej.

Reasumując powyższe uwagi, należy pozytywnie ocenić zarówno wybór przedmiotu recenzowanej rozprawy, jak i sformułowanie jej tematu.

II. Ocena sformułowania celów naukowych, przyjętych hipotez i tez badawczych oraz postawionych problemów badawczych rozprawy

Na akceptację zasługuje prezentacja wyodrębnionych przez Autorkę podstawowych problemów badawczych, głównie jednak z powodu ich dość kontrowersyjnego sposobu wygenerowania. Jak wskazuje sama Doktorantka, rozważania przez nią prowadzone „mają przede wszystkim na celu wykazanie silnej potrzeby stworzenia organu, którego zadaniem byłaby wszechstronna i jednolita regulacja radiofonii i telewizji”. Oczywiście nie sposób uznać, że jednolitość regulacji danej problematyki oraz całościowe objęcie

przez jeden organ kompleksu realizowanych zadań w sferze radiofonii i telewizji nie są wartościami, które mogą stanowić wzorzec postępowania ustawodawcy. Jednakże najpierw warto byłoby wykazać naukowo, że centralizacja i koncentracja kompetencji w tej sferze są wartościami pożądanymi z perspektywy konstytucyjnie ukształtowanego interesu publicznego, tj. wolności słowa oraz prawa do informacji. Autorka w tym zakresie wskazuje wprawdzie jako wzorzec model brytyjski, jednakże czyni to na tak wielu (w tym również technicznych) płaszczyznach porównawczych, że trudno uznać, co jest tutaj wartością nadrzędną, do której realizacji ustawodawca krajowy powinien dążyć (i dlaczego).

Jestem zwolennikiem przyjmowania zasady tworzenia tzw. modelu prawnoporównawczego (zob. np. w tym zakresie publikacje Franciszka Longchamps de Bérier), w ramach którego konstruujemy własny wzorzec/model obejmujący problematykę, która nas z określonych powodów interesuje, z wyodrębnieniem podstawowych zagadnień problemowych dla danej dziedziny, które będą później podlegać analizie porównawczej, takich jak np.: 1) istota problemu, 2) cel, jaki ustawodawca sobie założył, 3) wiążący się z tym przedmiot regulacji, 4) podmioty danego rynku i ich specyfika, 4) metody działania organów administracyjnych oraz 5) procedury postępowania, 6) zakres, tryb i granice kontroli, w tym sposób realizacji prawa do sądu. Następnie dopiero możemy dokonać wszechstronnej analizy regulacji prawnych poszczególnych rozwiązań krajowych, które pozwolą odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób ustawodawca rozwiązuje tam kluczowe dla danej dziedziny problemy, związane z jej prawidłowym funkcjonowaniem, opartym na podobnych wartościach. I dopiero wygenerowanie w ten sposób wyników badań (tylko wtedy też będzie to w istocie metoda prawnoporównawcza) może stanowić fundament do wszechstronnej oceny skuteczności przyjętych rozwiązań oraz dać podstawę do potencjalnego uwzględnienia poszczególnych kierunków rozwoju bądź nawet konkretnych rozwiązań normatywnych, które mogą służyć do realizacji założonego celu. Jednakże cel ten musi być spójny z założeniami systemowymi i prowadzić bezpośrednio do ich realizacji. Tego – niestety – w recenzowanej rozprawie zabrakło.

Główną hipotezę badawczą, postawioną przez Autorkę we wstępie rozprawy, należy więc ocenić jako sformułowaną w sposób może nie optymalny, ale co najmniej poprawny. Do weryfikacji postawionej hipotezy głównej Autorka przyjęła założenia

o konieczności dokonania analizy „stanu prawnego odnoszącego się do wszystkich regulatorów mediów audiowizualnych w Polsce, jako punktu wyjścia do dalszych rozważań, tj. dokonania porównania instrumentów prawnych, dotyczących regulacji rynku mediów audiowizualnych, istniejących w prawie polskim i ich funkcjonalności z rozwiązaniami przyjętymi w Wielkiej Brytanii”. Takie podejście również można zaakceptować, choć niewątpliwie zabrakło tu wyodrębnienia katalogu tez szczegółowych, wytyczających zakres prowadzonych przed Doktorantką badań, które mogłyby stanowić uzasadnienie konstrukcji recenzowanej pracy.

Na uwagę zasługuje również dokonana przez Autorkę analiza prawnych ograniczeń wolności działalności gospodarczej ze względu na szczególne znaczenie rynku mediów dla gospodarki oraz dla realizacji praw i wolności człowieka i obywatela, gwarantowanych przez Konstytucję RP. Przeprowadzona analiza regulacji w odniesieniu do koncesji na prowadzenie programów radiowych i telewizyjnych pokazuje jej zasadniczą zgodność z konstytucyjną zasadą wolności gospodarczej.

W mojej ocenie przytoczone powyżej problemy badawcze, dość jasno zarysowany cel pracy oraz postawioną hipotezę badawczą należy uznać za poprawnie usystematyzowane i – co do zasady – trafnie sformułowane. Po analizie wniosków umieszczonych w zakończeniu pracy stwierdzam, że cel tak skonstruowanej dysertacji został osiągnięty, a hipoteza postawiona we wstępie rozprawy udowodniona.

III. Ocena przyjętych konwencji terminologicznych

Pani mgr Magdalena Prządka-Leszczyńska w sposób poprawny posługuje się terminologią adekwatną do przedmiotowego zagadnienia oraz gałęzi prawa, w ramach której powstała dysertacja. Drobną wątpliwość – w zasadzie jednak techniczna – dotyczy jedynie nadmiernego i nieadekwatnego używania przez Autorkę kropki kończącej równoważniki zdań, będące tytułami poszczególnych jednostek redakcyjnych.

IV. Ocena przyjętych metod badawczych

W tak zbudowanej pracy można powiedzieć, że Autorka poprawnie dokonała doboru metod badawczych, prezentując je we wstępie rozprawy. Do rozważań nad m.in. kompetencjami regulatorów mediów audiowizualnych w Polsce i w Wielkiej Brytanii

Autorka wykorzystała metodę dogmatyczno-prawną. Niezbędną – z perspektywy ocenianego obszaru odpowiedzialności – okazała się również zastosowana metoda badań aksjologicznych, choć nie do końca przekonują mnie kryteria doboru wartości uznawanych za oczekiwane przez ustawodawcę.

Metoda historyczna została natomiast wykorzystana do analizy dotychczasowych regulacji dotyczących kompetencji poszczególnych organów regulacyjnych w prawie polskim. Jediną wątpliwość budzi – z związku z brakiem budowy modelu porównawczego – stosowanie metody prawnoporównawczej, za pomocą której Autorka próbowała dokonać analizy rozwiązań prawnych dotyczących zakresu kompetencji oraz efektywności działań organów regulacyjnych w prawie krajowych oraz regulacjach prawa brytyjskiego. Jednakże zarzut ten można nieco osłabić argumentacją, że obecnie niezmiernie rzadko – nawet w publikacjach profesorskich – metoda prawnoporównawcza jest stosowana poprawnie; wynika to może z braku odpowiednich narzędzi lub też niedostatecznej edukacji akademickiej.

V. Ocena konstrukcji i układu rozprawy

Problematyka podjęta w recenzowanej rozprawie jest niewątpliwie ważna na gruncie dogmatyki prawa, a jednocześnie przydatna praktycznie. Recenzowana praca składa się z 257 stron tekstu. Zasadniczą jej część tworzy wprowadzenie, cztery rozdziały oraz podsumowanie i wnioski końcowe. Każdy z rozdziałów rozpoczyna się uwagami ogólnymi i podsumowany jest konkluzjami Autorki, co sprawia, że – co do zasady – układ pracy jest przejrzysty, uporządkowany i logiczny. Dysertacja zawiera także wykaz skrótów oraz bogatą bibliografię.

Konstrukcja recenzowanej pracy jest poprawna. Na aprobatę zasługuje obszerne wprowadzenie, które stanowi przegląd poruszonej w dalszej części rozprawy problematyki oraz konkretyzuje główną tezę badawczą. Pozytywnym aspektem tej części dysertacji jest podzielenie „Wprowadzenia” na dwie części „Przedmiot dysertacji” i „Konstrukcja pracy oraz metody badawcze”. Taki układ z uwagi na jego rozbudowaną treść ułatwia odbiór tej części rozprawy.

W pierwszej części „Wprowadzenia” Autorka w sposób wyraźny nakreśla obszar, jaki zostanie poddany analizie, formułując główną tezę pracy, tj. „wykazanie silnej potrzeby

stworzenia organu, którego zadaniem byłaby wszechstronna i jednolita regulacji radiofonii i telewizji. Organu, który na wzór brytyjski łączyłby w sobie funkcję Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Przewodniczącego KRRiT, Rady Mediów Narodowych oraz Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w zakresie, w jakim ma on nadane ustawowo kompetencje, co do regulacji rynku mediów". Warto zauważyć, że prowadzonym rozważaniom towarzyszą także inne cele, wśród których należy wskazać dokonanie kompleksowej analizy prawnej modelu regulacji rynku mediów audiowizualnych w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem nowo powstałego organu, tj. Rady Mediów Narodowych, oraz prawnoporównawczej analizy tego obszaru z systemem prawa brytyjskiego. W drugiej części „Wprowadzenia” Autorka przedstawia przyjęte metody badawcze oraz konstrukcję rozprawy. Prezentacji wyników swoich badań dokonuje natomiast w czterech rozdziałach, całość dysertacji kończąc częścią zatytułowaną „Podsumowanie i wnioski”.

Rozdział pierwszy stanowi analizę mediów w ujęciu historycznym, dogmatycznym i aksjologicznym. Dotyczy on ogólnych zagadnień teoretycznych związanych z pracą. Autorka w ramach tej części rozważań dokonuje analizy znaczenia roli środków masowego przekazu w systemach demokratycznych, jak również podstawowych zasad regulujących prawo mediów w Polsce, tj. wolności słowa oraz wolności środków społecznego przekazu. Ponadto przedstawia genezę regulacji rynku mediów audiowizualnych w Polsce oraz w źródłach prawa międzynarodowego i prawa unijnego.

W rozdziale drugim poruszone zostało wielowątkowe zagadnienie ograniczenia wolności działalności gospodarczej na rynku mediów audiowizualnych. Autorka w tym zakresie krótko przybliżyła dopuszczalne prawnie możliwości ograniczenia konstytucyjnej zasady wolności działalności gospodarczej, by następnie przenieść te rozważania na grunt omawianej problematyki i przedstawić je na przykładzie przyjętego w polskim ustawodawstwie modelu procedury koncesyjnej na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, jako zasadniczej formy takiego ograniczenia. Nie jest to oczywiście jedyna postać przedstawionych ograniczeń, jednak z uwagi na jej znaczenie ma ona charakter podstawowy. Rozdział kończy zaprezentowanie przez Doktorantkę prawnych metod ochrony przedsiębiorców przed naruszeniami tej konstytucyjnie gwarantowanej wolności ze strony państwa.

Najbardziej obszerną część recenzowanej rozprawy naukowej stanowią rozdziały III oraz IV, które zawierają kompleksową analizę tematyki organów regulacyjnych funkcjonujących w Polsce oraz w Wielkiej Brytanii. Omawiając tę tematykę, Autorka nie pominęła zmian, jakie dokonały się w zakresie regulacji mediów na przestrzeni ostatnich dwóch lat. Dodatkowy efekt przeprowadzonych rozważań stanowiło usystematyzowanie problematyki całości regulacji rynku mediów audiowizualnych w Polsce.

Interesujące wydaje się być przedstawienie problematyki regulacji rynku mediów audiowizualnych w Wielkiej Brytanii, które wykazuje u Autorki biegłą znajomość prawa brytyjskiego w tym zakresie. Oparcie dysertacji doktorskiej na praktyce zagranicznej stanowi bazę dla prowadzenia badań porównawczych. W tym wypadku jest to wyraźnie widoczne z uwagi na fakt, że w krajowym zasobie opracowań naukowych brakuje podobnych rozważań.

Ostatnia część pracy „Podsumowanie i wnioski” stanowi integralną całość z treścią pracy. Jest to najważniejsze ogniwo pracy, zawiera bowiem potwierdzenie tezy badawczej. Na samym początku Autorka dokonuje analizy obu zaprezentowanych systemów regulacji mediów audiowizualnych, określając rozwiązania przyjęte w prawie polskim, które uznaje za wadliwe, przechodząc następnie do potrzeby stworzenia spójnego, jednolitego i kompleksowego modelu regulacji tego sektora rynku na wzór jego brytyjskiego odpowiednika. Jednocześnie Pani magister formułuje przesłanki, które mogą stanowić przeszkodę do wprowadzenia tak daleko idących zmian na gruncie prawa polskiego, wobec czego proponuje optymalne rozwiązanie prawne, które poprzez redukcję liczby organów regulacyjnych przyczyni się do efektywnego działania tego systemu, nie generując tak znaczących kosztów i skomplikowanych procedur.

Merytoryczną objętość pracy również należy ocenić pozytywnie, ponieważ świadczy ona o skupieniu się przez Autorkę na omawianych zagadnieniach i unikaniu wkraczania w wątki poboczne, które mogłyby zaburzyć czytelny przekaz, jednocześnie nie wnosząc dodatkowej wartości merytorycznej dla omawianej problematyki.

Zastosowane przez Autorkę metody badawcze przełożyły się również na merytoryczny wymiar rozprawy. Koncepcja pracy jest przemyślana, a całość przygotowana – w zasadzie (uwagi powyżej) – poprawnie pod względem metodologicznym oraz podporządkowana celom badawczym. Elementy struktury

dysertacji, omówione w ramach powyższych rozważań, świadczą o klasycznym podejściu przez Autorkę rozprawy do jej konstrukcji i stanowią potwierdzenie umiejętności samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Z tych przyczyn konstrukcja pracy zasługuje na ocenę pozytywną.

VI. Uwagi dotyczące merytorycznej treści rozprawy

Lektura dysertacji, w tym zwłaszcza pierwszych jej fragmentów, tj. „Wprowadzenia”, dowodzi poprawnego wyodrębnienia tezy pracy. Zgodnie ze stanowiskiem Autorki: „Rozważania przedstawione w ramach niniejszej rozprawy doktorskiej mają przede wszystkim na celu wykazanie silnej potrzeby stworzenia organu, którego zadaniem byłaby wszechstronna i jednolita regulacja radiofonii i telewizji. Organu, który na wzór brytyjski łączyłby w sobie funkcje Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Przewodniczącego KRRiT, Rady Mediów Narodowych oraz Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w zakresie w jakim ma on nadane ustawowo kompetencje co do regulacji rynku mediów. Organu, który swoim działaniem realizowałby powierzone mu konstytucyjne zadania stania na straży wolności słowa i ponoszenia za to odpowiedzialności, prawa do informacji oraz ochrony interesu publicznego w radiofonii i telewizji”. Ponadto zamiarem Autorki w ramach prowadzonych rozważań naukowych była analiza stanu prawnego odnoszącego się do wszystkich organów regulacyjnych w zakresie mediów audiowizualnych w Polsce oraz zaproponowanie optymalnego modelu regulacyjnego.

Mankamentem pracy, pomimo realizacji przez Autorkę założeń przyjętych w zakresie doboru metod badawczych (tu oczywiście mając na uwadze wcześniejsze zastrzeżenie), jest powielanie wniosków, które nie zawsze wynikają z przeprowadzonych badań metodami naukowymi. Odbiór ogólnego przekazu nie jest przez to istotnie zakłócony, ale na pewno nie wpływa to korzystnie na naukowy charakter całości przeprowadzanego wywodu.

Podczas lektury pracy zaznacza się wyraźny wpływ na poglądy Autorki części doktryny, prezentującej krytyczne uwagi do omawianego zagadnienia, czego nie uznaję oczywiście za zarzut. Przełożyło się to na prezentowanie przez Doktorantkę stanowisk kontrowersyjnych, w tym również wypowiedzi bardzo krytycznych, co potwierdza jej

zainteresowanie omawianą problematyką oraz doświadczenie praktyczne w tym zakresie. Wydaje się jednak, że więcej uwagi należało poświęcić na obiektywną prezentację wszystkich poglądów, zaś wyższość ocen krytycznych wykazać naukowo.

Analizując treść rozprawy, można również zauważyć, że w wielu jej częściach Autorka wyprowadza swoje oceny bardziej z własnego przekonania i akceptacji poglądów innych autorów niż z wyników przeprowadzonych badań – jak pierwotnie zakładała. Zabrakło mi w tym zakresie pogłębionych rozważań Autorki dotyczących analizy prawnej w rozdziale III, gdzie Doktorantka poświęca dużo miejsca pozycji ustrojowej poszczególnych organów regulacyjnych, zaniedbując odniesienie się do klasycznych instytucji prawa administracyjnego w szerszym kontekście. Taki zabieg spowodowałby niewątpliwie, że praca byłaby merytorycznie kompletna.

Jako procesualistę najbardziej interesowały mnie w recenzowanej pracy kwestie związane z prowadzonymi przez poszczególne organy postępowaniami, zmierzającymi do wydania decyzji. W tym kontekście muszę stwierdzić, że prezentacji kompetencji poszczególnych organów w zakresie możliwości działania przez nie w drodze decyzji Autorka dokonała w sposób mocno nieuporządkowany. Zabrakło też odniesienia się – co wynikało zapewne z momentu zakończenia pracy przez Doktorantkę – do kwalifikacji kar pieniężnych nakładanych przez Przewodniczącego KRRiT na podstawie art. 53–54 ustawy o radiofonii i telewizji, w kontekście obowiązujących od 1 czerwca 2017 r. w Kodeksie postępowania administracyjnego regulacji dotyczących administracyjnych kar pieniężnych. Niezwykle ciekawe mogłyby się wydawać rozważania w zakresie analizy i oceny dokonanej przez Autorkę pracy, czy owe kary pieniężne są karami wymierzonymi, czy nakładanymi w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego, a także czy przepisy ustawy o radiofonii i telewizji są przepisami odrębnymi w rozumieniu art. 189a § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Podobne wątpliwości należy odnieść także do sposobu prezentacji zarówno kompetencji, jak i samych rozstrzygnięć podejmowanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej oraz Radę Mediów Narodowych w kontekście trybu ich działania oraz charakteru, rodzaju i trybu ochrony sądowej w związku z ich podejmowaniem. Prezentacja ta ma charakter wyjątkowo pobieżny i jedynie opisowy. Trudno więc znaleźć naukowe uzasadnienie dla przyjęcia założenia wyrażonego jako

konkluzja na str. 169 dysertacji, że „rozważania w zakresie organów, których zakres działania kształtuje rynek mediów audiowizualnych w RP potwierdzają moją tezę o konieczności wprowadzenia zmian w tym sektorze rynku”. Wskazać należy wyraźnie, że prezentowane kompetencje wskazanych wyżej organów nie tylko nie zostały uporządkowane, ale nie poddano ich naukowej analizie z perspektywy założeń podstawowych, tj. uporządkowania i elastycznego uregulowania ich zadań oraz odformalizowania i obniżenia kosztów przebiegu prowadzonych postępowań. Trudno więc na podstawie zaprezentowanego opisu – wspartego z rzadka własnymi (jak np. pierwszy akapit na str. 145), nieuzasadnionymi opiniami – wyrazić pogląd stanowiący konkluzję rozważań dokonanych w rozdziale III. Rozważania te należałoby najpierw zaplanować, przeprowadzić, a następnie opisać ich wyniki. Niewątpliwie jednak należy docenić Autorkę za odwagę w wyborze tematu i próbę dokonania oceny obowiązujących regulacji, a także stworzenia własnej koncepcji, która – choć jak już wcześniej wskazałem – nie jest przekonująca co do celów, to jednak realizuje chęć pewnego uporządkowania i odformalizowania działań administracji w sferze regulacyjnej.

Istotną wartością jest również próba komparatystyczna, choć uzasadnienie doboru przyjętych do porównania systemów normatywnych, jak również brak stworzenia modelu komparatystycznego do przeprowadzenia rzetelnej analizy prawnoporównawczej jej wartość niewątpliwie obniżają. Mimo że przykład brytyjski jest – jak często w takich przypadkach – poznawczo ciekawy i inspirujący, to jednak wyłącznie zaprezentowany opis, bez wszechstronnej analizy sposobu, metod i kryteriów osiągania zakładanych celów, nie może być podstawą szerzej generowanych wniosków, co do adekwatności poszukiwań krajowego ustawodawcy.

VII. Ocena źródeł literatury wykorzystanych przez Autora rozprawy

Szczegółowy wywód został przeprowadzony przez Autorkę głównie na podstawie pozycji literatury przedmiotu z zakresu działalności organów administracji publicznej zajmujących się regulacją rynku mediów publicznych. Odnosząc się do wykorzystanego materiału źródłowego, to – choć jest on ciekawy i częściowo poprawnie dobrany jako zbiór literatury krajowej i obcojęzycznej – należy uznać za mankament recenzowanej dysertacji śladowe wykorzystanie przez Autorkę pozycji literatury przedmiotu z zakresu

teorii prawa administracyjnego, co w konsekwencji spowodowało brak szerszego odniesienia się w ramach prowadzonych rozważań do klasycznych instytucji prawa administracyjnego, o czym była mowa powyżej.

VIII. Uwagi dotyczące formalno-technicznej i edytorskiej strony rozprawy

Formalno-techniczne i edytorskie elementy rozprawy, takie jak: wykaz skrótów, wykaz aktów normatywnych, wykaz orzecznictwa oraz bibliografia zostały sporządzone przez Autorkę w zasadzie prawidłowo i zgodnie z powszechnie przyjętymi w tym względzie regułami odnoszącymi się do prac z zakresu nauk prawnych. Dostrzegam jednak pewnie uchybienia w tym zakresie, co i tak nie zmienia pozytywnej oceny formalnej strony pracy. Zastrzeżenia mam do staranności korekty autorskiej, obejmującej przede wszystkim liczne błędy stylistyczne, interpunkcyjne, nieściśłości językowe, a także mankamenty w formułowaniu i edycji przypisów. Zupełnie niezrozumiałe jest także użycie powiększonej – w stosunku do standardów edytorskich – czcionki oraz zastosowanej interlinii. Jeśli miało to wpłynąć na osiągnięcie efektu zwiększenia objętości pracy, to zabieg ten należy ocenić tym bardziej krytycznie. Liczę jednak, że na etapie ewentualnej publikacji rozprawy Autorka wszystkie te błędy usunie.

IX. Ocena końcowa rozprawy

Przedłożona do recenzji rozprawa doktorska zasługuje na pozytywną ocenę zarówno pod względem doboru tematu, zawartych w niej treści, jak i kwestii dotyczących jej formy. Jest to dzieło świadczące o dojrzałości naukowej Autorki. Problematyka podjęta przez Panią mgr Magdalenę Prządka-Leszczyńską – jak się okazuje po analizie recenzowanej pracy – jest nie tylko doniosła i skomplikowana pod kątem teorii, ale stanowi jednocześnie wartościową pozycję również dla praktyki stosowania prawa.

Mając na uwadze powyższe, wypada więc powtórzyć, że oceniana rozprawa doktorska spełnia kryteria określone w art. 13 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach naukowym i tytule naukowym w zakresie sztuki (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 882, 1311).

